

hørt af det ærede Medlem fra Skjoldlev (Johannes Pedersen), som er Repræsentant i Aarhus Amt, at det gør man heller ikke der. Skulde der være en enkelt, som gør det — nu ja, jeg billiger det ikke, men i alt Fald var der ingen Grund til at animere Indenrigsministeren saaledes, som det, saa vidt jeg kunde skønne, var det ærede Medlems Agt, til at gribe ind i dette Forhold, og det glæder mig, at den højtærede Minister ikke lod til at være saa særlig begejstret derfor.

Det var egentlig ikke dette, jeg vilde omtale, men derimod den meget stærke Beskyldning, som laa i den Udtalelse af det ærede Medlem, at naar Laantagerne ikke søgte disse Repræsentanter eller Vurderingsmænd, bleve Laanene nedsatte af disse. Er det ikke en Sigtelse saa stærk som vel muligt, kastet ud i Flæng mod en stor Del Mennesker? Der er jo mange Repræsentanter og Vurderingsmænd i de forskellige Kreditforeninger. Dette Punkt staar tilbage endnu. Det ærede Medlem har ikke villet eller ikke kunnet fremføre Beviser for, at der findes den Slags Folk. Jeg forbigaar, som sagt, Spørgsmaalet om, hvorvidt disse Folk skulde være saa uforsigtige at tage Honorar, men naar de ere saa uforsigtige at nedsætte Laanene i de Tilfælde, hvor Husmændene ikke søge dem, er det Folk, som slet ikke burde sidde i disse Bestillinger, paa ingen mulig Maade! Findes der saadanne Folk, burde de trækkes frem, men man bør ikke udkaste en saadan Beskyldning mod en hel Del Mennesker. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem, som har udslynget den Beskyldning, egentlig ved, hvad man med Rette kan kalde en Mand, der fremkommer med en Beskyldning af en saa nedsættende og ærekrænkende Natur, men det Navn har han klæbet paa sig og skal beholde, indtil han fremfører Bevis for sine Beskyldninger eller ogsaa tilbagekalder dem. Jeg ser ikke det ærede Medlem i Aften og har heller ikke set ham her i de foregaaende Møder. Maaske er han ude at lede efter disse Beviser, og saa faa vi dem vel nok.

Der er en anden Ting, som jeg i samme Forbindelse ikke kan undlade at drage frem, da jeg nu er kommen til at nævne Kreditforeningerne, og det er det Forhold, at Kreditforeningerne ere ikke særlig venligt stemte over for Statshusmandsinstitutionen. Naar der oprettes Statshuse, bliver der jo lagt en Servitut paa dem, idet der bliver indført en Behæftelse, der gaar ud paa, at de ikke uden Landbrugsministerens Samtykke kunne udstykkes eller sammenlægges med anden Ejendom. Ud fra denne Hæftelse er det, at Kreditforeningerne have stillet sig meget

uvilligt til at give Laan, ja, saa vidt det er mig meddelt ikke een, men flere Gange af Husmænd, skal der endog være Foreninger, der have nægtet at give Laan. Nu kan der siges, at det er en slem Hæftelse, men den er da ikke saa forskrækkelig, og er den særlig generende, kunde de jo sætte Laanene en lille Smule ned. Men Hæftelsen er ikke værre end den Hæftelse, som hviler paa hvert eneste Gaardmandsbrug. For et Gaardbrug maa heller ikke bringes ned under Gaardbrugs Størrelse uden Landbrugsministerens Samtykke, og det er muligt, ved at der oprettes et Pligthus. Det er altsaa omtrent det samme.

Jeg synes, det er en meget ubeføjet og udemokratisk Fremgangsmaade fra Kreditforeningerne. For hvad har det til Følge? Det har det til Følge, at en Statshusmand, som har saadan Jord og finder sig foranlediget til, fordi han ønsker sig en anden Livsstilling, at sælge sin Ejendom, men som ikke i Øjeblikket kan sælge til en Mand, der opfylder Betingelserne i Husmandsloven, men kan sælge til en anden, som ikke opfylder dem, skal indfri sit Laan. Naa, det er jo ikke saa farligt. Men saa kommer det gale: Naar Kreditforeningen lukker for den Mand, som ikke er kvalificeret Landarbejder, og nægter ham Laan — og vi have haft det Tilfælde —, staar Manden meget uheldigt, og det vil bidrage til, at Statshusmændene enten blive, om jeg saa maa sige, stavnsbundne paa den Maade, at de ikke kunne komme af med deres Jord, eller ogsaa blive disse Købere stilledes paa en anden Fod end Købere i Almindelighed, og det finder jeg er ubeføjet og meget udemokratisk. Jeg ved vel, at det er vanskeligt for Landbrugsministeren — det skulde vel være i Forening med Indenrigsministeren — at faa en anden Ordning af dette Forhold, men nu, da jeg er kommen til at omtale Kreditforeningerne, vil jeg tillade mig at henlede de højtærede Ministres Opmærksomhed paa Muligheden deraf. Jeg har talt med enkelte ledende Mænd i Husmandskreditforeningen, og jeg tror, at de i alt Fald i Fremtiden ville stille sig velvilligt, i alt Fald paa en Maade, som er, om jeg saa maa sige, sømmelig overfor den Slags Folk.

Derefter vil jeg kort fremkomme med en Anmodning til den højtærede Kultusminister og ogsaa det eventuelle Finansudvalg om at stille sig saa imødekommende og hjælpsomt som vel muligt overfor den store Kirketrang i Vestjyllands vidtstrakte Hedeegne. Der er ikke saa faa Steder, hvor Beboerne have gjort Skridt til at faa